

Z RENATĄ OLSZEWSKĄ, tyflopedagogiem
pracującym z niewidomymi
i słabowidzącymi w Ośrodku Rehabilitacji
i Szkolenia Polskiego Związku Niewidomych
w Bydgoszczy, uczącą informatyki,
tyflotechniki i przedmiotów związanych
z biurowością, rozmawia Andrzej Karnowski

– Kiedy rozmawialiśmy przed dziesięciu laty, gdy uczyła Pani niewidomych obsługi komputera, wykorzystanie go w ich życiu codziennym wydawało się wciąż czymś niezwykłym

– Komputer jest świetnym narzędziem nie tylko wspierającym nas w pracy, ale przede wszystkim w zdobywaniu informacji. Dotyczy to wszystkich użytkowników, osób z dysfunkcją wzroku także. Chcemy korzystać z administracji, bankowości internetowej, e-zakupów. Poziom dostępności stron internetowych wzrasta, choć przyznam, że wciąż trzeba wyjaśniać, pokazywać i zachęcać twórców tych stron, by o dostępność zadbali.

– Współczesne technologie ułatwiają dzisiaj życie osobom słabowidzącym i niewidomym

– Zanim odniosę się do Pana stwierdzenia, chciałabym najpierw podkreślić następujący fakt – gdy tracimy nasze dobro, jakim jest swoboda korzystania ze wzroku, warto skorzystać ze szkoleń rehabilitacyjnych. Takich, gdzie poznamy podstawy radzenia sobie w nowej sytuacji,

np. nauczymy się nowych technik pracy bezwzrokowej, wykorzystywania „resztek” widzenia, stosowania pomocy optycznych i elektronicznych pomocy optycznych.

Rozwój technologii daje nam nowe sposoby wsparcia lub zmienia sposoby kiedyś wykorzystywane. Na przykład o skuteczności wykorzystania wzroku zawsze decydowało oświetlenie, do dziś nie uległo to zmianie, dostaliśmy jednak do ręki źródła umożliwiające nie tylko wybór barwy światła, ale i jego zmianę. Możemy stosować inteligentne systemy oświetlenia, sterowane przez smartfon.

Smartfony, czyli telefony „mądre” dają nam, osobom z dysfunkcją wzroku, nie tylko dostęp do pracy dotykowej, dzięki wyposażeniu ich w bezpłatne aplikacje udźwiękowiające czy też funkcje pozwalające na zmianę wielkości czcionki i obiektów. Hm, aż trudno w krótkim czasie zwięźle powiedzieć, w czym pomagają. Mamy programy do nawigacji, przeznaczone dla osób z dysfunkcją wzroku i programy do etykietowa-

W drodze do

nia, do rozpoznawania banknotów i tego co widać na zdjęciach, do sterowania urządzeniami i do komunikowania się „ze światem”.

– **Elektronika, elektroniczne pomoce optyczne, zmieniły bardzo życie osób słabowidzących**

– Czytanie i pisanie to czynności towarzyszące nam przez całe życie. Symbole informują, ostrzegają i tłumaczą. Chcemy z tego korzystać i wtedy, gdy wzrok znacząco się pogarsza. Dobór pomocy pomoże ustalić, czy pomoce optyczne, dostępne u optyka, będą wystarczające do skutecznego odczytywania informacji. Jeśli nie, możemy skorzystać z lup mających zamiast szkła powiększającego wy-

świetlacz LCD i silne oświetlenie. Wsparciem jest nie tylko zmiana wielkości powiększenia, lecz także możliwość korzystania z tzw. fałszywych kolorów. Tego typu pomoce dostępne są już od dawna. Zmieniają się jednak. Technologia oferuje lepsze wyświetlacze i wygodniejsze w stosowaniu rozwiązania.

– **Tyflopedagogika, to dział pedagogiki specjalnej, który tylko nielicznym coś mówi**

– Tyflopedagogika istotnie jest częścią pedagogiki specjalnej. Zajmuje się problemami osób z dysfunkcją wzroku, osób niewidomych i słabowidzących. Dotyczy wielu sfer edukacji, wychowania, rehabilitacji.

Ja pracuję z osobami dorosłymi, które straciły

Zdjęcia: Andrzej Karnowski

Podczas zajęć w pracowni komputerowej w Ośrodku
Rehabilitacji i Szkolenia PZN w Bydgoszczy

lepszego życia